

УКРАЇНА

БЕРДЯНСЬКА МІСЬКА РАДА
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

РІШЕННЯ

від „ 13 ” грудня 2011 р.

№ 563

Про затвердження Правил
торгівлі на ринках міста Бердянська

Керуючись п.8. ст. 30 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні, Законом України ”Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”, Наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної адміністрації України і Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 26.02.2002 № 57/188/84/105, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22.03.2002 № 288/6576, виконавчий комітет Бердянської міської ради

ВИРІШИВ:

1. Затвердити Правила торгівлі на ринках міста Бердянська (додаються).
2. Встановити, що Правила торгівлі на ринках міста вступають в дію з 23.12.2011 року і є обов’язковими для виконання на всіх ринках та торгових рядах міста.
3. Рекомендувати адміністраціям ринків у термін до 10.01.2012 року ознайомити під розпис усіх суб’єктів господарювання, які працюють на ринках, з Правилами торгівлі на ринках міста Бердянська.
4. Визнати рішення виконавчого комітету Бердянської міської ради від 02.02.2006 № 51, від 18.05.2006 № 242, від 21.04.2009 № 199, від 06.07.2011 № 377 такими, що втратили чинність.
5. Прес-службі виконавчого комітету Бердянської міської ради (Білоусов С.В.) оприлюднити це рішення в офіційних місцевих засобах масової інформації у 10-денний термін з дня його прийняття.
6. Контроль за виконанням цього рішення покласти на першого заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Кулібабу В.А.

Міський голова

О.А.Бакай

Затверджено
рішення виконавчого комітету
Бердянської міської ради
від „ 13 ” грудня 2011р.
№ 563

Керуючий справами виконкому
_____ В.І.Чанишев

Правила торгівлі на ринках міста Бердянська

1. Загальні положення

1.1. У цих Правилах використані такі терміни та визначення:

Ринок

- як об'єкт сфери торгівлі та надання послуг, функціональними обов'язками якого є організація торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами, створення належних умов та надання необхідних послуг для здійснення процесу купівлі-продажу товарів, проведення заходів щодо забезпечення дотримання при цьому чинного законодавства та захисту прав споживачів;

- як суб'єкт господарювання, створений на наданій за рішенням Бердянської міської ради земельній ділянці і зареєстрований в установленому порядку, функціональними обов'язками якого є надання послуг та створення для продавців і покупців належних умов у процесі купівлі - продажу товарів (далі ринок).

Оптова торгівля – сфера підприємницької діяльності з придбання та відповідного перетворення товарів для наступної їх реалізації іншим суб'єктам підприємницької діяльності.

Роздрібна торгівля – сфера діяльності з продажу товарів, надання послуг на основі усної або письмової цивільно – правової угоди безпосередньо кінцевим споживачам для особистого некомерційного використання.

Торговельні ряди – це місце, відведене на території міста, для здійснення торговельної діяльності з обладнаних місць (палаток, критих прилавків тощо) відповідно до плану-схеми, для продажу непродовольчих та продовольчих товарів за цінами, що складаються в залежності від попиту і пропозицій. У період переходу ринків до торговельно-сервісних комплексів мають функції ринку.

Магазин – це стаціонарний об'єкт роздрібної торгівлі, який займає окрему будівлю або приміщення, і має торговий зал для покупців. Магазин може знаходитися в окремих приміщеннях, будівлях або займати їх частину.

Тимчасова споруда торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності - (торговий павільйон, палатка, лоток (стіл вікритий, критий, стенд) – одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним

регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту.

Тимчасова споруда для здійснення підприємницької діяльності може мати закриті приміщення для тимчасового перебування людей (павільйон площею не більше 30 квадратних метрів по зовнішньому контуру) або не мати такого приміщення.

Кіоск – об'єкт дрібнороздрібної торгівлі стаціонарного типу некапітальної будівлі, який займає окреме приміщення без торгового залу для покупців.

Пункт пересувної торгівлі – тимчасові торговельні місця для здійснення роздрібною торгівлі з використанням спеціально обладнаних транспортних засобів (автомагазини, ручні візки тощо) та торгівля на рознос.

Торговельне місце – площа, відведена для розміщення необхідного для торгівлі інвентарю (вагів, лотків, тощо) та здійснення продажу продукції з прилавків (столів), транспортних засобів, причепів, візків, у контейнерах, кіосках, палатках тощо. До площі торговельного місця підсобні приміщення не включаються.

Одне торговельне місце дорівнює:

- на прилавках (столах)	0,7 метрів
- у контейнерах, кіосках, палатках, павільйонах, на лотках, майданчиках	2,5 квадратних метрів (1,25 м x 2,0 м)
- з транспортних засобів, причепів, візків	7,0 квадратних метрів (2,0 м x 3,5 м)

1.2. Ці Правила визначають вимоги до функціонування створених в установленому порядку ринків міста, організації оптово-роздрібного продажу на них сільгосппродуктів, продовольчих і непродовольчих товарів, худоби, тварин, кормів тощо, надання послуг, додержання ветеринарних, санітарних, протипожежних вимог і правил безпеки праці на ринках, прав споживачів і вимог податкового законодавства.

1.3. Ринок незалежно від форми власності та організаційно-правової форми керується у своїй діяльності законодавством України, рішеннями органів місцевого самоврядування, даними правилами та іншими нормативними актами.

1.4. Торгівлю на ринках можуть здійснювати фізичні особи - громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства, суб'єкти підприємницької діяльності, а також юридичні особи незалежно від форм власності (далі - продавці).

1.5. У спеціально відведених місцях на території міста під час проведення ярмарків, міських культурно-масових заходів або з нагоди свят, ярмарків місцевих сільгоспвиробників, що додатково організуються органами місцевого самоврядування, лоткова торгівля здійснюється на підставі розпорядження міського голови.

2. Основні завдання функціонування ринків

Основним завданням функціонування ринків на території м. Бердянська є:

- 2.1. Забезпечення населення широким асортиментом товарів.

2.2. Організація торгівлі на підставі розвитку матеріально-технічної бази, яка забезпечує впровадження прогресивної технології товарообігу.

2.3. Дотримання прав та інтересів покупців відповідно до Закону України „Про захист прав споживачів”.

3. Класифікація ринків

Ринки можуть бути:

3.1. За конструкцією: криті, відкриті та комбіновані.

3.2. За часом діяльності:

- постійно діючі або сезонні;
- ранкові та вечірні.

3.3. За видами економічної діяльності:

- з оптової торгівлі;
- з роздрібною торгівлі;
- з оптово-роздрібною торгівлі.

3.4. За товарною спеціалізацією:

- продовольчі;
- непродовольчі;
- змішані;
- сільськогосподарські;
- спеціалізовані з реалізації окремих груп товарів (транспортних засобів, квітів тощо).

4. Порядок створення та припинення діяльності ринків

4.1. Проектна документація щодо функціонального планування території ринку, розміщення приміщень, торгових місць і об'єктів, їх кількості і розміру узгоджується з територіальними установами державної санітарно-епідеміологічної служби, ветеринарної медицини, Держнаглядохоронпраці, пожежного нагляду, архітектурно-будівельного нагляду та іншими.

4.2. Рішення про організацію ринку, введення в експлуатацію чи припинення його діяльності приймається органом, визначеним чинним законодавством, в компетенцію якого входить вирішення даних питань.

4.3. Експлуатація ринку допускається в порядку, визначеному Законом України „Про регулювання містобудівної діяльності”, в тому числі після реконструкції ринку чи його частини, а також окремо розташованих об'єктів на території ринку.

4.4. Питання зміни спеціалізації ринку, проведення реконструкції, модернізації, перепланування, переобладнання та забудівля території розглядаються органом, визначеним чинним законодавством, в компетенцію якого входить вирішення даних питань.

4.5. Забороняється надавати у користування торгові місця, які не передбачені проектною документацією щодо функціонального планування території ринку, розміщення приміщень, торгових місць і об'єктів, їх кількості і розміру.

4.6. Припинення чи призупинення діяльності ринку здійснюється у порядку та за умовами, передбаченими чинним законодавством.

5. Режим роботи ринку

5.1. Режим роботи ринку встановлюється суб'єктом господарювання за погодженням з виконавчим комітетом міської ради, який передбачає один санітарний день на місяць.

5.2. Виконавчий комітет Бердянської міської ради має право вносити корективи стосовно режиму роботи ринків у передсвяткові та святкові дні, для проведення міських заходів з метою створення зручних умов для мешканців міста.

5.3. Час роботи окремих об'єктів торгівлі на території ринку регламентується загальним режимом його роботи.

5.4. У разі планового закриття ринку, окремих його приміщень або частин території ринку (для проведення санітарних заходів, ремонту, технічного переобладнання) суб'єкт господарювання повинен не пізніше як за тридцять календарних днів письмово повідомити про це виконавчий комітет Бердянської міської ради. Громадянам міста інформація про порядок роботи ринку, дату та період закриття оприлюднюється шляхом розміщення оголошення біля входу до ринку, а також через радіовузол ринку та засоби масової інформації.

5.5. При потребі тимчасового припинення діяльності відокремленого об'єкта торгівлі (павільйону, палатки, кіоску тощо) під час роботи ринку протягом до 1 години робочого часу, продавець зобов'язаний вивісити оголошення з інформацією для покупців про причини та період закриття об'єкта; а у випадку закриття об'єкта більше ніж на 1 годину робочого часу, окрім оголошення для відвідувачів, необхідно сповістити про це адміністрацію ринку.

5.6. У випадку закриття ринку для виконання екстрених заходів при аварійних та надзвичайних ситуаціях, інформація до відома продавців, покупців та виконавчого комітету Бердянської міської ради доводиться негайно.

6. Вимоги до утримання території ринків та обладнання ринку

6.1. Територія ринку повинна мати:

- відокремлену та відгороджену від проїжджої частини, житлового та комунального секторів земельну ділянку;
- зручне сполучення громадського транспорту загального користування;
- підземні чи наземні переходи для пішоходів;
- стоянки для транспортних засобів відвідувачів;
- безпечні для руху пішоходів проходи, входи і виходи з розрахунку на кількість відвідувачів;
- штучне освітлення території ринку, автостоянок та під'їздів;
- телефонний зв'язок;
- радіовузол або гучномовець;
- електро- та водопостачання, водовідведення;
- туалет для персоналу та відвідувачів;
- обладнані контейнерами майданчики для збирання відходів і сміття;

- достатню кількість урн у зоні торгівлі тощо.

6.2. Організація продажу товарів здійснюється в межах ринку, затверджених проектною документацією.

6.3. Робота ринків не повинна погіршувати санітарний та екологічний стан місцевості й негативно впливати на умови проживання населення міста.

6.4. На вході до ринку розміщується вивіска із зазначенням:

- повної назви ринку та його власника;

- спеціалізації ринку;

- режиму роботи;

- графічно виконаного плану території з позначенням усіх стаціонарних об'єктів ринку (обов'язково лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи) та з інформацією про кількість торгових місць, пішохідних і транспортних маршрутів, аварійних виходів.

6.5. На видному, доступному для огляду місці, встановлюється оформлений стенд з розміщенням інформації:

- копія виписки з Єдиного державного реєстру, його місцезнаходження та телефон;

- дані Правила;

- витяги із Закону України „Про захист прав споживачів” та „Правил користування засобами вимірювальної техніки у сфері торгівлі, громадського харчування та надання послуг”;

- ветеринарно-санітарні правила для ринків;

- нормативно-правові акти щодо застосування реєстраторів розрахункових операцій;

- тарифи на послуги ринку, затверджені в установленому порядку;

- інформація про адресу і номери телефонів органів, що контролюють роботу ринків, забезпечують державний захист прав споживачів, здійснюють державний контроль та нагляд за якістю та безпекою товарів, засобів вимірювальної техніки;

- перелік продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації відповідно до чинного законодавства України;

- інформація про місцезнаходження Книги відгуків та пропозицій, контрольних вагів;

- інша інформація.

6.6. Для потреб і зручностей продавців і покупців на території ринку можуть відкриватися магазини, підприємства громадського харчування, побутового обслуговування, телефонного зв'язку, каси продажу квитків на транспорт, готелі, тощо.

6.7. На території відкритого ринку, у критих ринках та павільйонах, де реалізуються продукти рослинного і тваринного походження, повинні бути обладнані спеціалізовані зони з продажу окремих видів продукції: овочів і фруктів, м'яса і бітої птиці, яєць, молочних продуктів, риби, меду, олії, тощо відповідно до ветеринарно-санітарних правил для ринків.

6.8. Реалізація сільгосппродуктів, продовольчих, непродовольчих товарів, живої худоби, птиці, кормів, домашніх тварин, декоративних птахів, акваріумних риб, посадкового матеріалу плодово-ягідних культур, овочевої і квіткової розсади, живих садових квітів, насіння овочевих культур і квітів проводиться на спеціалізованих ринках чи на спеціально виділених рядах

(секціях) змішаних ринків з обов'язковим дотриманням санітарних та санітарно-ветеринарних вимог.

6.9. Торгові місця для продажу продукції (товарів) з транспортних засобів виділяються на спеціально обладнаних та розмічених майданчиках, що не створює небезпеки для покупців (пішоходів). Продаж продовольчих і непродовольчих товарів здійснюється в окремих зонах цих майданчиків згідно із затвердженою адміністрацією ринку схемою дислокації торгових місць на ринку.

Не допускається продаж товарів на стоянках транспортних засобів.

6.10. На території ринку пересування транспортних засобів, завіз товарів дозволяється лише до початку торгівлі та після її завершення.

6.11. Розташування торгових місць на ринку, торгово-технологічного обладнання має бути зручним для здійснення торгівлі, відповідати вимогам санітарних, протипожежних правил та безпечних умов праці, забезпечувати вільний прохід покупців та належну культуру обслуговування.

6.12. Робоче місце продавця повинно бути належним чином обладнано (криті або відкриті столи, прилавки), мати площу для викладки і зберігання запасів товарів тощо.

6.13. Спеціалізовані зони, ряди прилавків (столів) та майданчики обладнуються господарюючим суб'єктом наочними позначеннями про їх призначення. Усі торгові місця позначаються номерами у відповідності до графічно виконаного плану території

6.14. З метою забезпечення соціального захисту населення на ринках організуються торгові місця, майданчики, які на пільгових умовах надаються соціально незахищеним верствам населення за окремими рішеннями сесії міської ради.

6.15 Продавцям забороняється використовувати торгові місця не за призначенням.

7. Послуги, що надаються продавцям на ринках

7.1 Продавці на ринках зобов'язані сплатити платежі за послуги ринку до початку торгівлі. Сплата вартості послуг з надання торгового місця на ринку, інших послуг ринку здійснюють касири/контролери ринку із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій відповідно до вимог Закону України „Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг” з видачею касових чеків.

7.2. Платежі справляються після проведення ветеринарно-санітарної експертизи продукції тваринного та рослинного походження до початку торгівлі. Торгівля без документів, які підтверджують сплату послуг, забороняється. Відповідальність за сплату послуг несуть продавці на ринку та адміністрація ринку відповідно до чинного законодавства.

7.3. При справлянні платежів за послуги ринку початком торгівлі вважається час, що настає через дві години з початку роботи ринку. Після закінчення двох годин від початку роботи ринку платежі сплачуються продавцем до заняття торговельного місця.

7.4. Документи про сплату платежів, висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи повинні зберігатися продавцем до

закінчення торгівлі, забороняється передавати їх іншим особам.

7.5. За видані у тимчасове користування санітарний та спеціальний одяг, торговий інвентар, обладнання вноситься заставна плата, облік цих операцій проводиться із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій. Розмір плати встановлюється адміністрацією ринку і не повинен перевищувати вартості виданих напрокат речей у цінах на момент їх видачі.

7.6. Заставна плата повертається платнику після повернення у робочому стані взятих напрокат інвентарю, санітарного одягу та інших предметів.

7.7. У разі втрати взятих у тимчасове користування речей або їх псування продавець відшкодовує суб'єкту господарювання завданий збиток з урахуванням внесеної заставної плати.

8. Обов'язки адміністрації ринку

Адміністрація ринку зобов'язана:

8.1. Підтримувати територію ринку в належному санітарно-технічному і протипожежному стані.

8.2. Забезпечувати розвиток матеріально-технічної бази ринку.

8.3. Оснащувати ринок необхідним обладнанням та інвентарем, засобами вимірювальної техніки.

8.4. Дотримуватися вимог санітарного стану, пожежної безпеки відповідно до діючого законодавства, діючих Правил благоустрою міста.

8.5. Забезпечити прибирання території і скошування трави на прилеглих ділянках на відстані 20 м від межі відведеної земельної ділянки відповідно до Правил благоустрою, забезпечення чистоти, порядку та додержання тиші в громадських місцях в місті Бердянську.

8.6. Тарифи на послуги ринку, розраховуються адміністрацією ринку та встановлюються виконавчим комітетом відповідно до чинного законодавства.

8.7. Дотримуватися режиму роботи ринку, погодженого з виконкомом.

8.8. Забезпечувати продавців на ринку торговими місцями за профілем торгівлі, спеціальним одягом залежно від виду харчової продукції, що реалізується, засобами вимірювальної техніки і торговим інвентарем, місцями зберігання харчової продукції на складах, у холодильниках та інших приміщеннях ринку відповідно до санітарних норм і правил.

8.9. Протягом роботи ринку згідно із затвердженим режимом на території ринку забезпечувати безпечний і безперешкодний рух людей та транспортних засобів, здійснювати контроль за додержанням вимог щодо паркування транспортних засобів.

8.10. Узгоджувати свою роботу з установами державної санітарно-епідеміологічної служби, лабораторією ветеринарно-санітарної експертизи на ринку, карантинною інспекцією та іншими органами з попередження та недопущення порушень санітарних норм і правил.

8.11. Надавати в користування лабораторіям ветеринарно-санітарної експертизи пристосовані службові приміщення.

8.12. Не допускати до продажу товари, які заборонено, у тому числі ядохімікати, товари тваринного та рослинного походження, які не пройшли ветеринарно-санітарної експертизи, продукти домашнього

виготовлення, без документів якості.

8.13. Створювати належні умови для додержання продавцями правил торгівлі, санітарного і протипожежного стану, правильного використання засобів вимірювальної техніки, інвентарю ринку, підвищення рівня культури торгівлі та безпечних умов праці.

8.14. Надавати продавцям і покупцям інформацію щодо вимог даних Правил, ветеринарно-санітарних правил на ринках, правил протипожежної безпеки, рівня цін через стенди, місцеві газети, радіо тощо.

8.15. Встановити на доступному місці контрольні ваги з відповідними інформаційними табличками; їх місцезнаходження обов'язково зазначити на графічно виконаному плані території ринку.

8.16. Здійснювати контроль за використанням продавцями торгових місць за призначенням.

8.17. Забезпечувати дотримання продавцями вимог діючих Правил торгівлі продовольчими і непродовольчими товарами.

8.18. Забезпечувати централізоване прання санітарного та спеціального одягу, миття та дезінфекцію торгового інвентарю, обладнання, засобів вимірювальної техніки, що надаються продавцям.

8.19. Установлювати розмір плати за видані напрокат речі, який не повинен перевищувати вартості виданих напрокат речей у цінах на момент їх видачі (заставна плата повертається платнику після повернення у робочому стані взятих напрокат інвентарю, санітарного одягу та інших предметів).

8.20. Засоби вимірювальної техніки, які використовуються продавцями на ринку, повинні бути в справному технічному стані, мати повірочне тавро державного підприємства „Запорізький науково-виробничий центр стандартизації, метрології та стандартизації” і проходити періодичну перевірку у встановленому порядку.

8.21. Мати зареєстрованими: санітарний журнал установленої форми, книгу відгуків та пропозицій, які повинні знаходитися у приміщенні адміністрації ринку на видному й доступному місці, а також Журнал реєстрації перевірок установленого зразка.

8.22. Забезпечувати постійне вивезення відходів і сміття, а також після закінчення роботи ринку належне очищення (з вологим прибиранням) та дезінфекцію всіх приміщень, торгових об'єктів і торгових місць ринку. Поточне прибирання проводиться безперервно впродовж усього дня за умови захищеності продукції (товарів) від забруднення та дотримання норм охорони праці.

8.23. Забезпечувати регулярне проведення спеціальних санітарних заходів за щомісячним графіком: знищення комах, гризунів, шкідників (дезінфекція, дезінсекція, дератизація). Інформація про санітарні дні з прибирання території, приміщень, обладнання та інвентарю розміщується на видному місці при вході на ринок та в приміщенні адміністрації.

8.24. Створити на ринку необхідні умови для здійснення правоохоронними і контролюючими органами діяльності згідно з їх повноваженнями.

8.25. Забезпечувати робітників ринку одягом, який відповідає санітарним вимогам, контролерів бейджами або спеціальними пов'язками на рукав.

8.26. Передбачити спеціальні зони та обладнати їх необхідним устаткуванням для примірки покупцями одягу та взуття.

8.27. За угоду купівлі-продажу, укладену на ринку між продавцем і покупцем, адміністрація ринку відповідальності не несе.

9. Права адміністрації ринку

Адміністрація має право:

9.1. При наданні продавцям торгових місць на визначений термін укладати з ними письмову угоду (договір), в якій зазначається термін дії угоди, асортимент (вид) товарів, що реалізуються, розташування торгового місця, умови оренди торгового місця, розмір та порядок оплати за оренду майна, перелік послуг, які надає ринок, та їх вартість.

9.2. Здійснювати оперативний контроль протягом дня за наявністю у торгуючих необхідних документів.

9.3. Відмовляти (або призупиняти дію договору) у бронюванні торгового місця при систематичному порушенні Правил торгівлі на ринках міста, Правил торговельного обслуговування населення або на підставі клопотання Координаційної ради по сприянню розвитку малого і середнього підприємництва та з питань захисту прав споживачів при виконавчому комітеті Бердянської міської ради.

9.4. Особи, винні в порушенні цих Правил, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством.

9.5. Контроль за дотриманням цих Правил здійснюється посадовими особами органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у межах своєї компетенції, в тому числі територіальними установами державної санітарно-епідеміологічної служби, ветеринарної медицини, Держнаглядодохоронпраці, пожежного нагляду, архітектурно-будівельного нагляду, державним підприємством „Запорізький науково-виробничий центр стандартизації, метрології та стандартизації”, Запорізьким управлінням у справах захисту прав споживачів та іншими.

10. Обов'язки продавців, які здійснюють торгівлю на ринках

Продавці зобов'язані:

10.1. Використовувати торгові місця тільки за призначенням.

10.2. На торговому місці продавця (суб'єкта підприємницької діяльності – юридичної або фізичної особи) розміщується інформація із зазначенням:

- назви юридичної особи або прізвища, імені та по батькові суб'єкта підприємницької діяльності;

- місцезнаходження, телефону юридичної особи;

- прізвища, імені та по батькові продавця.

10.3. На торговому місці повинні знаходитися:

- копія виписки з Єдиного державного реєстру;

- копія ліцензії у разі здійснення господарської діяльності, яка підлягає ліцензуванню;

- копія патенту про сплату фіксованого розміру прибуткового податку або свідоцтва про сплату єдиного податку;
- оформлена особиста медична книжка в разі продажу продовольчих товарів;
- копії документів, що підтверджують якість та безпеку продукції та товарів; у разі реалізації тропічних плодів - копії документів, що підтверджують їх походження та проходження фітосанітарного контролю;
- висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку в разі продажу продукції тваринного і рослинного походження;
- документи про сплату послуг ринку;
- копія угоди про оренду, укладеної з адміністрацією ринку, у разі займання торгового місця на умовах оренди, а на умовах суборенди – копія угоди зі суб'єктом підприємницької діяльності;
- інші документи, які передбачені цими Правилами.

10.4. Під час проведення органами контролю або адміністрацією ринку перевірок роботи суб'єктів підприємницької діяльності продавці повинні пред'явити зазначені документи.

10.5. Сплачувати платежі за послуги ринку.

10.6. У разі втрати взятих напрокат речей або їх псування відшкодувати суб'єкту господарювання завданий збиток з урахуванням внесеної заставної плати.

10.7. Дотримуватися вимог законодавства, в тому числі цих Правил, Ветеринарно-санітарних правил для ринків, Правил продажу продовольчих товарів, Правил продажу непродовольчих товарів, Правил роботи дрібнороздрібної торговельної мережі, Правил користування засобами вимірювальної техніки у сфері торгівлі, громадського харчування та надання послуг, Правил протипожежної безпеки, безпеки руху та інших нормативних документів, які регламентують порядок реалізації тієї або іншої групи товарів.

Продавцям (фізичним особам, які не є суб'єктами підприємницької діяльності) забороняється використовувати власний санітарний або спеціальний одяг, торговий інвентар, засоби вимірювальної техніки.

Продавці (суб'єкти підприємницької діяльності) можуть використовувати власний санітарний або спеціальний одяг, торговий інвентар, засоби вимірювальної техніки з дотриманням вимог чинного законодавства.

10.8. Надавати покупцям відомості про товари, не допускати порушення прав споживачів, бути ввічливими, охайно одягненими, відпускати товар упакованим або в тару покупця повною мірою і вагою. Продавцям забороняється палити, розпивати спиртні напої. Особи в нетверезому стані не допускаються до торгівлі на ринку.

10.9. Надавати на вимогу покупців висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи про відповідність продуктів, що реалізуються, ветеринарно-санітарним нормам.

10.10. Зразки товарів, що є у продажу, повинні бути виставлені на видному для покупців місці, та мають бути позначені ціни на товари на ярликах цін (цінниках), клейких стрічках, оформлених відповідно до чинного законодавства.

10.11. Здійснювати розрахунки з покупцями за товари, придбані на ринку, відповідно до встановленого законодавством порядку.

10.12. На вимогу покупця продавець (суб'єкт підприємницької діяльності, який відповідно до законодавства звільнений від застосування реєстраторів розрахункових операцій та розрахункових книжок) повинен видати товарний чек, або інший письмовий документ, що засвідчує факт купівлі, у якому зазначаються найменування суб'єкта господарювання та ринку, ряд та номер торгового місця, найменування товару, ціна товару, дата продажу, прізвище, ініціали продавця та його підпис.

10.13. У разі продажу покупцю неякісного товару задовольнити його вимоги згідно із Законом України „Про захист прав споживачів”, а саме : у разі продажу товару неналежної якості без попереднього застереження замінити товар на якісний, знизити ціну або одержати назад проданий товар і повернути гроші.

10.14. При продажу продовольчих товарів, а також при наданні послуг із продажу продовольчих товарів (рубачі м'яса, тощо) проходити обов'язкове медичне обстеження, його результати заносити до особистих медичних книжок. Особи, які не пройшли медичне обстеження, до роботи не допускаються.

Продавець, уповноважений юридичною особою (орендарем торговельного місця) здійснювати від його імені продаж товарів, зобов'язаний також пред'являти документ (наказ про прийняття на роботу, трудовий договір або інший договір цивільно-правового характеру), який підтверджує його право здійснювати торговельну діяльність.

10.15. У разі надходження на ринок продукції в кількості, яка перевищує технічні можливості ринку щодо її розміщення, зобов'язаний повідомити про це адміністрацію ринку. Адміністрація ринку, за можливістю, повинна надати допомогу у розміщенні продукції на інших ринках міста.

11. Права продавців

Права продавців встановлюються відповідними нормативно-правовими актами та угодою з адміністрацією ринку про надання торговельного місця.

12. Права споживачів

Права споживачів визначено Законом України „Про захист прав споживачів” та іншими законодавчими, нормативно-правовими актами.

13. Контроль за роботою ринків

13.1. Контроль за дотриманням цих Правил, вимог та норм, які регламентують торговельну діяльність, здійснюються контролюючими органами, а також посадовими особами органів місцевого самоврядування в межах наданих повноважень.

13.2. Контролюючі органи проводять перевірки діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють свою діяльність на території ринку, відповідно до чинного законодавства.

13.3. Державні інспектори ветеринарної медицини мають право здійснювати державний ветеринарний контроль і нагляд за діяльністю суб'єктів господарювання, які здійснюють реалізацію продукції та сировини тваринного і рослинного походження. Крім того, вони мають право забороняти реалізацію продукції тваринного, а також рослинного походження, обмежувати, забороняти чи припиняти діяльність суб'єктів господарювання у разі порушення ними ветеринарно-санітарних вимог, якщо такі можуть спричинити загрозу життю та здоров'ю людей.

13.4. На ринку ведеться Журнал реєстрації перевірок установленого зразка, до якого усіма контролюючими органами в обов'язковому порядку вносяться записи про проведення та результати перевірки.

13.5. З метою комплексного обстеження ринків на дотримання вимог цих Правил створюється робоча група, результати роботи якої підлягають розгляду на засіданні Координаційної ради по сприянню розвитку малого і середнього підприємництва та з питань захисту прав споживачів при виконавчому комітеті Бердянської міської ради.

14. Відповідальність адміністрації та продавців на ринках

14.1. Особи, винні в порушенні цих Правил, несуть відповідальність згідно із законодавством.

14.2. Впровадження господарської діяльності без державної реєстрації як суб'єкта господарювання або без одержання ліцензії на провадження певного виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню відповідно до закону, чи без одержання дозволу, іншого документа дозвільного характеру, якщо його одержання передбачене законом, тягне за собою накладання штрафу від 20 до 40 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією виготовленої продукції, знарядь виробництва і сировини чи без такої.

14.3. Адміністрація ринку несе відповідальність за результати перевірок на ринку та на торговельних місцях, неприйняття дієвих заходів з усунення виявлених порушень.

14.4. Адміністрація ринку несе відповідальність за допущення продавцями порушень цих Правил та інших нормативних документів у межах повноважень, наданих їй щодо контролю за їх дотриманням.

14.5. Лабораторія ветеринарно-санітарної експертизи несе відповідальність за якість проведення експертизи, санітарне благополуччя і якість харчових продуктів, які реалізуються на ринку, а також контролюють дотримання продавцями санітарних умов при їх продажу та зберіганні.

14.6. Продавці повинні дотримуватися вимог чинного законодавства щодо продажу товарів, на які запроваджено державне регулювання цін, і несуть відповідальність за їх порушення.

15. Особливості торгівлі продовольчими товарами

15.1. Висновок державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку (експертний висновок, етикетка) щодо якості та безпеки продукції у ветеринарному відношенні, наявність документів про сплату

наданих послуг є підставою для зайняття продавцем місця на ринку за профілем торгівлі.

15.2. На ринках дозволяється продавати харчові продукти, не заборонені для реалізації.

Такі харчові продукти можна продавати тільки за наступних умов:

- готові м'ясні вироби і м'ясні напівфабрикати, молоко і молочні продукти, консерви, курячі яйця тощо промислового виробництва при наявності документів, що підтверджують їх якість і безпеку (копії сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання, якщо продукція підлягає обов'язковій сертифікації, та копії документа виробника, що підтверджує належну її якість, а також відповідних ветеринарних документів);

- м'ясо, отримане від забою худоби у власних чи фермерських господарствах при наявності ветеринарної довідки про передзабійний клінічний стан тварин або ветеринарного свідоцтва (довідки), виданих Управлінням ветеринарної медицини в м. Бердянськ, та висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- молоко і молочну продукцію, отриману від власних чи фермерських господарств при наявності довідки про клінічний огляд тварини і епізоотичний стан місцевості, виданої установою державної ветеринарної медицини за місцем вироблення продукції, особистої медичної книжки продавця, виданої в установленому порядку, та за наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- курячі яйця, отримані від власних чи фермерських господарств при наявності свідоцтва або довідки про клінічний огляд птиці та епізоотичний стан місцевості, виданої місцевою установою державної ветеринарної медицини, та за наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- мед, отриманий від власних чи фермерських господарств, при продажу в межах району проживання власника при наявності ветеринарно – санітарного паспорта на пасіку; якщо власник з іншого району – при наявності ветеринарного свідоцтва ф. №2, ветеринарно – санітарного паспорта і наявності висновку лабораторії санітарно – ветеринарної експертизи на ринку;

- рибу і рибопродукти, інші гідробіонти промислового виробництва при наявності копії документа виробника, що підтверджує належну якість та копії сертифіката відповідності або свідоцтва про визнання, якщо продукція підлягає обов'язковій сертифікації, а також відповідних ветеринарних документів;

- рибу, інші гідробіонти непромислового виробництва при наявності ветеринарного свідоцтва (довідки) місцевої установи ветеринарної медицини та висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- картоплю, овочі, фрукти, у тому числі тропічні, ягоди, баштанні культури, сухофрукти, горіхи, сушені гриби окремо від солінь, квашеної та маринованої плодоовочевої продукції при наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- продукцію рослинного походження, яка доставлена для реалізації

від власних чи фермерських тепличних господарств, і має експертний висновок державної лабораторії ветеринарної медицини за місцем виходу продукції щодо якості та безпеки - ветеринарного контролю (огляду), а за необхідності - лабораторного дослідження;

- олію (крім промислової розфасовки), дикорослі плоди, ягоди та свіжі гриби при наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- солоно-квашені, мариновані овочі та фрукти при наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку та дотримання чинних ветеринарно-санітарних вимог при торгівлі;

- зернові, круп'яні продукти, борошно в чистих мішках або іншій тарі, розміщеній на підставках, стелажах або піддонах, при наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку.

Продукція, що підлягає обов'язковій сертифікації, дозволяється до продажу за наявності копій сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання, виданих у встановленому порядку.

15.3. На ринках забороняється продаж:

- фізичними особами, які не є суб'єктами підприємницької діяльності - хліба і хлібобулочних виробів, алкогольних напоїв та тютюнових виробів;

- кондитерських і кулінарних виробів, напівфабрикатів із м'яса і риби (фарш, котлети, кров'яні та домашні ковбаси, зельць, холодець, ікра рибна тощо), а також консервованих продуктів (овочі, м'ясо, риба, ікра та інші консерви), виготовлених у домашніх умовах;

- готових продуктів тваринного походження промислового виробництва (масла вершкового, сирів, ковбас, копчення тощо) без наявності документів, що засвідчують їх якість та безпеку (копії сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання, якщо продукція підлягає обов'язковій сертифікації, та копії документа виробника, що підтверджує належну якість товару, а також відповідних ветеринарно-санітарних документів);

- тварин, риб і рослин, занесених до Червоної книги України, дикорослих рослин, у тому числі лікарських, польових квітів;

- імпортованих фруктів та овочів без документів, що підтверджують джерело їх придбання та проходження фітосанітарного контролю;

- зернових, круп'яних продуктів, забруднених насінням шкідливих бур'янів.

15.4. Продукція тваринного і рослинного походження, що не реалізована протягом робочого дня і яка не зберігалася в холодильних камерах ринків, наступного дня підлягає огляду та органолептичній оцінці спеціалістами державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку, а за потреби - додатковим лабораторним дослідженням.

16. Особливості торгівлі непродовольчими товарами

16.1. На ринках дозволяється реалізовувати як нові непродовольчі товари, так і ті, що були в користуванні, крім заборонених для продажу. Для продажу товарів, що були в користуванні, відводяться спеціальні місця.

16.2. Окремі непродовольчі товари можна продавати на ринках тільки за умови:

- нові товари, які підлягають обов'язковій сертифікації, - наявності в документах, згідно з якими вони надійшли, реєстраційних номерів сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання відповідності та/або декларації про відповідність, якщо це встановлено технічним регламентом з підтвердження відповідності на відповідний товар;

- предмети гігієни, санітарії, товари побутової хімії, іграшки для немовлят виключно в індивідуальній споживчій тарі із зазначенням необхідної для споживача інформації. На кожній іграшці або індивідуальній споживчій тарі повинна бути зазначена необхідна доступна, достовірна інформація відповідно до вимог Закону України "Про захист прав споживачів". Перевірка іграшок на звук повинна проводитися за допомогою повітродувного устаткування;

- косметично-парфумерні вироби - дотримання температурних режимів у місцях, не доступних попаданню прямих сонячних променів;

- побутові газові прилади, що були в користуванні (газові плити, газові котли, газові колонки тощо) – наявності документів, що підтверджують їх придатність до подальшої експлуатації і які видані відповідними службами газового господарства;

- транспортні засоби (автомобілі, автобуси, мотоцикли всіх типів і моделей, самохідні машини, причепа, напівпричепа, мотоколяски і номерні агрегати до них) - спеціально виділеного для них місця;

- меблі, одяг та головні убори з натурального хутра, електропобутові та телерадіотовари — розміщення в пристосованих для торгівлі цими товарами торгових місцях. В експлуатаційних документах (інструкції з експлуатації, паспорти, етикетці, гарантійному талоні) нової побутової техніки продавець обов'язково робить відмітку про продаж;

- шкури цінних порід звірів, одяг та головні убори з них - відповідного їх маркування та наявності документів, що підтверджують законність їх придбання;

- примірники аудіовізуальних творів і фонограм - через спеціалізовані підприємства торгівлі, спеціалізовані відділи (секції) підприємств з універсальним асортиментом товарів;

- ювелірні та інші вироби з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінного каміння при наявності ліцензії;

- пестициди та агрохімікати – наявності ліцензії;

- ліки, лікарські рослини - наявності ліцензії.

16.3. Адміністрація ринку при розробці проекту планування ринку повинна передбачити спеціальні зони з обладнаними місцями для примірки покупцями одягу і взуття.

16.4. На ринках з продажу непродовольчих товарів у спеціально виділених рядах дозволяється здійснювати торгівлю продовольчими товарами з дотриманням вимог законодавства та Правил продажу продовольчих товарів.

16.5. На ринку забороняється продавати:

- вогнепальну, газову, пневматичну, холодну зброю, бойові припаси

та спеціальні засоби самооборони;

- готове армійське спорядження, а також тканини, які використовуються для його виробництва, інші товари військового асортименту, формене обмундирування;

- білизну зі штампом організацій і підприємств;

- наркотичні засоби;

- паливо для транспортних засобів, газ, мазут;

- балони із скрапленим газом;

- піротехнічні вироби та вибухові засоби;

- порнографічні видання;

- заборонені знаряддя добування тварин.

Виконавець:

Начальник відділу підприємницької
діяльності та регуляторної політики

Греб В.Я.